

*hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi*

*maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
-umumi o'rta ta'lim maktabi
geografiya fani o'qituvchisi
ning*

*20__-20__-o'quv yilida
9-10-sinflar iqtidorli o'quvchilar uchun
geografiya fanidan*

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona

“_____” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari To‘garak rahbari _____

“_____” To ‘garak mashg’ulotlar o’tkazilish sanalari To ‘garak rahbari _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘

20__-20__-o‘quv yilida iqtidorli o‘quvchilar uchun tuzilgan “ ” to‘garagining ISH REJASI

Nº	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Jahoning siyosiy xaritasi.	1		
2.	Mamlakatlarning boshqaruv shakli	1		
3.	Tugamaydigan va tiklanadigan tabiiy resurslar geografiyasi	1		
4.	Mamlakatlarning davlat tuzilishi	1		
5.	Jahon aholisining jinsiy, yosh, irqiy tarkibi.	1		
6.	Takrorlash.	1		
7.	Yer resurslar	1		
8.	Suv resurslari	1		
9.	Jahon energetikasi geografiyasi.	1		
10.	Jahon mashinasozlik va yengil sanoati geografiyasi	1		
11.	Dunyo aholisining soni, o‘sishi va joylashishi	1		
12.	Jahon aholisining yosh, jinsiy va irqiy tarkibi	1		
13.	Yevropaning geografik o‘rni, chegaralari va	1		
14.	Yevropaning tabiiy sharoiti va resurslari, aholisi.	1		
15.	Jahon iqtisodiyotining tarkibiy tuzilishi	1		
16.	Rivojlangan va rivojlanayotgan davlatlarda	1		
17.	Italiya Respublikasi.	1		
18.	Rossiya Federatsiyasi	1		
19.	Elektr energetika sanoati	1		
20.	Jahon transport geografiyasi	1		
21.	Qozog‘iston Respublikasi.	1		
22.	Turkmaniston Respublikasi,	1		
23.	Buyuk Britaniya va Shimoliy Irlandiya Birlashgan Qirolligi	1		
24.	Fransiya Respublikasi	1		
25.	Yaponiya	1		
26.	Hindiston Respublikasi.	1		
27.	Rossiya Federatsiyasi xo‘jaligi.	1		
28.	Qozog‘iston Respublikasi	1		
29.	Nigeriya Federativ Respublikasi.	1		
30.	Misr Arab Respublikasi	1		
31.	Afg‘oniston	1		
32.	Xitoy Xalq Respublikasi	1		
33.	Kanada	1		
34.	Braziliya.	1		

Sana: "___" 20__-yil. Sinflar: _____. To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Juhonning siyosiy xaritasi.

Maqsadlar:

- jahon iqtisodiyoti, siyosati, ekologiyasi, madaniyatiga, xullas, hayotning deyarli barcha jahbalariga ma'lum darajada aloqadorligi, jahon va uning ayrim qismlariga xos betakror geografik xususiyatlari, ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot jarayoni va qonuniyatlari haqida batafsil ma'lumot berish.
- jahon va uning yirik mamlakatlari iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasiga doir zamonaviy bilim berish, mustaqil bilim olishga va uni amaliyotda qo'llashga o'rgatish, jahonning yirik mintaqalari - Yevropa, Osiyo, Afrika, Amerika va Avstraliyaning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va iqtisodiyotining o'ziga xos xususiyatlari haqida tushuncha berish.
- jahonning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va xo'jaligi haqidagi umumiylashtirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'zining mustaqil fikrini og'zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, o'z g'oyalarini taqdim va himoya qila olish, guruhlarda ijodiy tarzda ishlay olish.

Dunyoning yirik shaharlari va ular haqida xorijiy tillarda ma'lumot bera olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

jadval, diagramma va grafiklarni tuzish, ularning mazmunini tahlil qila olish, kompyuter texnologiyalari, geografik axborot tizimlari haqidagi tasavvurga ega bo'lish, fan-texnika yutuqlari muhimligini anglash.

Mashg'ulot turi: mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishslash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 9-sinf atlasi, yozuvlari xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlardan uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Jahonning siyosiy xaritasida, 2018-yil holatiga ko'ra, 240 dan ortiq mamlakat bo'lib, jumladan jahon hamjamiyati tomonidan mustaqilligi rasman tan olingan 194 ta suveren davlat mavjud. Bularidan 193 tasi BMTning faoliyatida a'zo davlatlar sifatida, 1 tasi (Vatikan) esa kuzatuvchi-davlat bo'lib ishtiroy etmoqda. Davlatlar bir-biridan turli xususiyatlari bilan ajralib turadi. Bunday muhim jihatlaridan biri hududning kattaligi hisoblanadi. Jahondagi 29 ta mustaqil davlatning maydoni 1 mln km²dan katta bo'lib, jumladan 12 tasining hududi 2 mln km² dan, 6 tasining maydoni 5 mln km² dan kattadir. Shu bilan birga dunyodagi davlatlar orasida bir guruh hududiy jihatidan mayda, yoki «mitti» davlatlar ham o'ziga e'tibor tortadi (1-jadvalga qarang). Jahonning siyosiy xaritasida maydoni 1 ming km² ga yetmaydigan 24 ta mustaqil davlat bor. Bunday davlatlar turli qit'alarda, xususan Yevropada (Vatikan, Monako, San-Marino, Lixten shteyn va boshqalar), Osiyoda (Maldiv Respublikasi, Singapur, Bahrayn), Amerikada (Sent-Kits va Nevis, Grenada, Barbados va boshqalar), Okeaniyada (Nauru, Tuvalu, Marshall orollari va boshqalar) joylashgan. Boshqa siyosiy jarayonlar ta'sirida ham jahonning siyosiy xaritasida yangi suveren davlatlar paydo bo'lishi davom etdi.

№	Davlatlar	Hududi (ming km²)	№	Davlatlar	Hududi (ming km²)
1	Rossiya	17075	185	Malta	0,32
2	Kanada	9976	186	Maldiv Respublikasi	0,3
3	Xitoy	9599	187	Sent-Kits va Nevis	0,26
4	Amerika Qo'shma Shtatlari	9519,4	188	Marshall orollari	0,18
5	Braziliya	8515,7	189	Lixtenshteyn	0,16
6	Avstraliya	7692,0	190	San-Marino	0,06
7	Hindiston	3287,2	191	Nauru	0,02
8	Argentina	2780,4	192	Tuvalu	0,02
9	Qozog'iston	2724,9	193	Monako	0,002
10	Jazoir	2381,7	194	Vatikan	0,0004

III. Mustahkamlash:

1. Juhonning siyosiy xaritasidagi XX va XXI asrlar davomida ro'y bergan o'zgarishlar asosan qanday tarixiy voqealar va jarayonlar bilan bog'liq bo'ldi?

IV. Uyga vazifa:

- Sovet Ittifoqi parchalanishi natijasida qaysi davlatlar mustaqillikka erishdi?
- Atlasdagi jahonning siyosiy xaritasi yordamida bitta katta orolda hamda yirik orollar guruhalarda joylashgan davlatlarni aniqlang.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____. To'garak rahbari: _____

Mavzu: Mamlakatlarning boshqaruv shakli

Maqsadlar:

- jahon iqtisodiyoti, siyosati, ekologiyasi, madaniyatiga, xullas, hayotning deyarli barcha jabhalariga ma'lum darajada aloqadorligi, jahon va uning ayrim qismlariga xos betakror geografik xususiyatlari, ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot jarayoni va qonumiylari haqida batafsil ma'lumot berish.
- jahon va uning yirik mamlakatlari iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasiga doir zamonaviy bilim berish, mustaqil bilim olishga va uni amaliyotda qo'llashga o'rgatish, jahonning yirik mintaqalari - Yevropa, Osiyo, Afrika, Amerika va Avstraliyaning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va iqtisodiyotining o'ziga xos xususiyatlari haqida tushuncha berish.
- jahoning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va xo'jaligi haqidagi umumiy ilmiy tasavvurni shakllantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'zining mustaqil fikrini og'zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, o'z g'oyalarini taqdim va himoya qila olish, guruhlarda ijodiy tarzda ishlay olish.

Dunyoning yirik shaharlari va ular haqida xorijiy tillarda ma'lumot bera olish.

Axborotlar bilan ishslash kompetensiysi:

geografik adabiyotlardan samarali foydalana olish, ular asosida mavzuli axborotlarni tayyorlay olish, ommaviy axborot vositalari hamda Internet-saytlardan geografik mazmunga ega bo'lgan ma'lumotlarni topa olish va ularni tahlil qila olish.

Mashg'ulot turi: mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishslash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jihizi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 9-sinf atlasi, yozuvsız xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Siyosiy boshqaruning ikki asosiy – respublika va monarxiya shakli ajratiladi. Ma'lumki, bu ikkita boshqaruv shakli, birinchi navbatda, oliy davlat hokimiyatini shakllantirish va uzatish usullari bilan farqlanadi. Respublika shakli Qadimgi Rim davridan ma'lum bo'lsa ham, uning keng tarqalishi XX asrning ikkinchi yarmiga to'g'ri keladi. 2018-yil holatiga ko'ra, jahoning siyosiy xaritasida 150 ta respublika davlatlari mavjud. Respublikalar asosan 3 ta turga bo'linadi: prezidentlik, parlamentar hamda aralash. Prezidentlik respublikalarida hokimiyatning asosiy vakolatlari prezidentga tegishli bo'lib, hukumat (vazirlar mahkamasi) tarkibi davlat rahbari tomonidan shakllantiriladi. Ba'zi davlatlarda prezident bir vaqtning o'zida davlat va hukumat rahbari lavozimlarini egallaydi. Prezidentlik respublikalariga AQSH, Meksika, Braziliya, Argentina, Indoneziya, Afg'oniston, Belarus, Qozog'iston, O'zbekiston kabi mamlakatlar misol bo'la oladi. Prezidentlik respublikasi shakli eng ko'p Afrika va Amerika qit'alarda tarqalgan.

Parlamentar respublikalarda hukumat tarkibi parlament saylovlari natijalari asosida siyosiy partiyalar tomonidan shakllantiriladi, prezidentning funksiyalari esa cheklangan bo'ladi. Germaniya, Avstriya, Italiya, Bolgariya, Latviya, Estoniya, Gretsya, Isroil, Hindiston, Janubiy Afrika Respublikasi va boshqalar ana shunday davlatlar sirasiga kiradi (ilovaga qarang). Parlamentar respublikalar ko'proq Yevropada joylashgan.

III. Mustahkamlash:

- Prezidentlik va parlamentar respublikalarning asosiy farqini izohlang. Respublikalarning turli tiplari qaysi qit'alarda ko'proq tarqalgan?
- Federativ shakldagi davlat tuzilishi qanday omillar ta'sirida shakllanadi?

IV. Uyga vazifa:

- Ilovadagi ma'lumotlardan foydalanib, daftarda Yevropa va Osiyodagi monarxiya davlatlari ro'yxatini tuzing.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: . To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Tugamaydigan va tiklanadigan tabiiy resurslar geografiyasi.

Maqsadlar:

- jahon iqtisodiyoti, siyosati, ekologiyasi, madaniyatiga, xullas, hayotning deyarli barcha jabhalariga ma'lum darajada aloqadorligi, jahon va uning ayrim qismlariga xos betakror geografik xususiyatlari, ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot jarayoni va qonuniyatlari haqida batatsil ma'lumot berish.
- jahon va uning yirik mamlakatlari iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasiga doir zamonaviy bilim berish, mustaqil bilim olishga va uni amaliyotda qo'llashga o'rgatish, jahonning yirik mintaqalari - Yevropa, Osiyo, Afrika, Amerika va Avstraliyaning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va iqtisodiyotining o'ziga xos xususiyatlari haqida tushuncha berish.
- jahonning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va xo'jaligi haqidagi umumiylashtirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

geografik adabiyotlardan samarali foydalana olish, ular asosida mavzuli axborotlarni tayyorlay olish, ommaviy axborot vositalari hamda Internet-saytlardan geografik mazmunga ega bo'lgan ma'lumotlarni topa olish va ularni tahlil qila olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy sohalarda, geografik manbalar bilan mustaqil tarzda ishlay olish, o'zining iqtisodiy, siyosiy, madaniy, ekologik dunyoqarash va tafakkurini mustaqil ravishda o'stirib borish.

Mashg'ulot turi: mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishslash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 9-sinf atlasi, yozuvsız xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruqlar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Agroiqlimiy resurslar. Hududlarning turli ekin yetishtirish imkoniyatlari ko'p jihatdan iqlimga bog'liq. Qishloq xo'jaligi tarmoqlari rivojlanishiga ta'sir ko'rsatuvchi iqlim imkoniyatlari agroiqlimiy resurslardeyiladi. Eng muhim agroiqlimiy ko'rsatkichlar samarali haroratlar (+10 oC dan yuqori) yillik yig'indisi hamda namlanish koeffitsiyenti (yog'inlar miqdorining mumkin bo'lgan bug'lanishga nisbati) hisoblanadi. Ma'lumki, havo harorati ekvatoridan qutbiy kengliklarga tomon pasayib boradi. Ekvator atrofida samarali haroratning yillik yig'indisi 8 000 oC dan yuqori bo'lsa, arktika va subarktika iqlim mintaqalarida u 400 oC ga ham yetmaydi. Shuning uchun ham tropik, subekvatorial va ekvatorial iqlim mintaqalarida turli issiqsevar ekinlarni yetishtirish hamda yil davomida ikki-uch marotaba hosil olish imkoniyati mavjud. Suv resurslari. Ma'lumki, Yer sharidagi mavjud suvning asosiy qismi Dunyo okeani va dengizlarida to'plangan. Chuchuk suv resurslari esa gidrosfera umumiylashtirish atigi 2,5 % ini tashkil qiladi. Lekin uning asosiy qismi Yer sharining chekka, foydalanish qiyin bo'lgan Antarktida, Arktika hamda baland tog'lardagi qor va muzliklarda to'plangan. Insoniyatning chuchuk suvga bo'lgan ehtiyojini qondiradigan asosiy manba daryolar bo'lib, ulardagi suvning umumiylashtirish atigi 47 ming km³dir. Ekvatorial va mo'tadir iqlim mintaqalarida daryo va ko'llari ko'p bo'lib, bu hududlar chuchuk suv resurslariga ancha boy. Chuchuk suv bilan eng yaxshi ta'minlangan davlatlar qatoriga Braziliya, Rossiya, Kanada, AQSH, Indoneziya, Venesuela, Peru, Myanma, Tojikiston va boshqalar kiradi.

2-rasm. Dunyodagi eng yirik suv omborlaridan biri – Karuna daryosidagi Guri suv ombori (Venesuela).

III. Mustahkamlash:

- Agroiqlimiy resurslar, asosan, qanday ko'rsatkichlar bilan belgilanadi?
- Suv resurslari bilan ta'minlanganlik qanday omillarga bog'liq?

IV. Uyga vazifa:

- Yer resurslarining ko'payishi va kamayishiga olib kelayotgan jarayonlarni izohlang.

Sana: " " 20__-yil. Sinflar: _____. To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Mamlakatlarning davlat tuzilishi.

Maqsadlar:

a) zamonaviy dunyo, uning yirik mintaqalari hamda xalqaro iqtisodiy va siyosiy tizimda muhim o'rin egallagan davlatlarga xos ijtimoiy-iqtisodiy geografik xususiyatlarni o'rgatish, turli global va mintaqaviy iqtisodiy,

ijtimoiy va ekologik jarayonlar haqida tizimli ma'lumotlarga ega bo'lish.

b) jahon, uning yirik mintaqasi va mamlakatlari iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasiga doir zamonaviy bilim berish, mustaqil bilim olish va uni amaliyatda qo'llashni o'rgatish.

v) jahonning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va xo'jaligi haqidagi umumiylar ilmiy tasavvurni shakllantirish. Jahonning yirik mintaqalari — Yevropa, Osiyo, Afrika, Amerika va Avstraliyaning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va iqtisodiyotining o'ziga xos xususiyatlarini tushuntirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O'z-o'zini rivojlantirish kompetensiyasi: doimiy ravishda o'z-o'zini jismoni, ma'naviy, ruxiy va intellektual rivojlantirish, kamolotga intilish, hayot davomida mustaqil o'qib-o'rganish, bilim va tajribani mustaqil ravishda muntazam oshirib borish, o'z hatti-harakatini adekvat baholash va mustaqil qaror qila olish ko'nikmalarini egallash.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi: aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy, oilaviy, kasbiy va iqtisodiy rejalarni tuza olish, kundalik faoliyatda turli formula, model, chizma va diagrammalarni o'qiy olish, inson mehnatini yengillashtiradigan, mehnat unumdarligini oshiradigan, qulay shart- sharoitga olib keladigan fan va texnika yangiliklaridan foydalana olish.

Mashg'ulot turi: mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishlash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 5-sinf atlasi, "Tabiiy geografiya boshlang'ich kursi" atlasi, yozuvlari xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Jahon mamlakatlarining muhim belgilaridan biri boshqaruv shakli hisoblanadi. Siyosiy boshqaruvning ikki asosiy shakli — respublika va monarxiyaga ajratiladi. Jahonning siyosiy xaritasida 2022-yil boshi holatiga ko'ra, boshqaruv shakli respublika bo'lgan 151 ta davlat mavjud. Respublikalar asosan 3 ta turga bo'linadi: prezidentlik, parlamentar hamda aralash.

Daniya qirolichasi Margrete II

Bruneys sultonı Hassanal Bolqiyə

Yaponiya imperatori Naruhito

III. Mustahkamlash:

Hozirgi vaqtida dunyoda 43 ta monarxiya davlatlari mavjud bo'lib, ular konstitutsionva mutlaq monarxiyalarga bo'linadi. Konstitutsion monarxiyalarda davlat rahbari (qirol, amir, knyaz va h.k.) ning siyosiy vakolatlari ma'lum darajada cheklangan bo'lib, davlat boshqaruvida parlament va hukumatning o'rni muhim hisoblanadi. Mutlaq monarxiya boshqaruv shakliga ega bo'lgan davlatlarda esa monarxning vakolatlari cheklanmagan bo'ladi.

IV. Uyga vazifa:

1.Jahon davlatlarining necha foizi respublika, necha foizi monarxiya, necha foizi unitar, necha foizi federativ ekanligini hisoblang.

*veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.*

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat geografiya fanidan 9-10-sinf iqtidorli o‘quvchilarga 34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

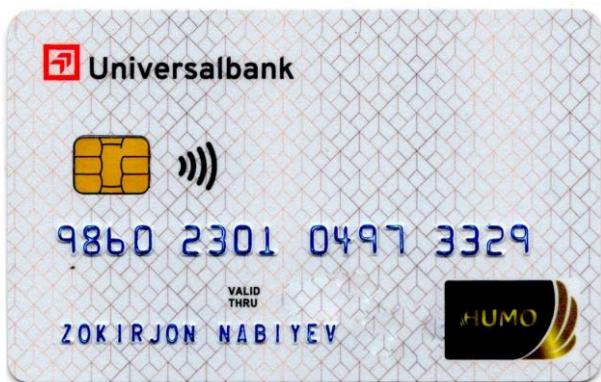
Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng

yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga

joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.